

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

Střední škola obchodu,
služeb a podnikání
a Vyšší odborná škola

Kněžskodvorská 33/A, 370 04 České Budějovice

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Jméno autora: Mgr. Barbora Jášová

Datum vytvoření: 15. 09. 2012

Číslo DUMu: VY_32_INOVACE_04_D_II

Ročník: II.

Dějepis

Vzdělávací oblast: Společenskovědní vzdělávání

Vzdělávací obor: Dějepis

Tematický okruh: Novověk (19. – počátek 20. století)

Téma: Rakousko-uherský dualismus a jeho důsledky

Metodický list/anotace:

Stručný výklad doplněný obrázky, zároveň zápis poznámek. Určeno i oborům, které mají dějepis pouze v 1. ročníku.

Rakousko- Uhersko

dualismus, vyrovnání

Habsburská monarchie

- **1851–59 Bachův absolutismus**
 - ministerský předseda Alexander Bach
 - opírá se o armádu, policii a četnictvo, národnostní a sociální útisk
- Průmyslová revoluce
 - rozhodující podíl na rozvoji průmyslu mají české země

císař

František Josef I.

(v prvních letech vlády)

Obr. 2

Politická situace

- 1859 – prohraná válka s Itálií
 - konec Bachova absolutismu
 - roste politická a kulturní aktivita Čechů
- 1860 – 20. 10. 1860 vydán Říjnový diplom
slib reforem, „konec“ absolutismu
- 1861 – **Únorová ústava**

Nutnost změn v monarchii

- 1866 – porážka rakouské armády v Prusku
- Obavy z povstání v Uhrách
 - hrabě Andrassy
- Snaha národů uvnitř monarchie
 - touha po samostatnosti
 - X odmítnutí požadavků Čechů
- Nutnost reformovat stávající monarchii

Dualistické uspořádání

- 1867 – dohoda s Maďary
- Říše rozdělena na 2 celky
 - hranicí je říčka Litava
- Předlitavsko: němčina, hl. město Vídeň
- Zalitavsko: maďarština, hl. město Budapešť

Předlitavsko

Obr. 3

Zalitavsko

Obr. 4

Rakousko-Uhersko

(velký státní znak)

Obr. 5

Prosincová ústava

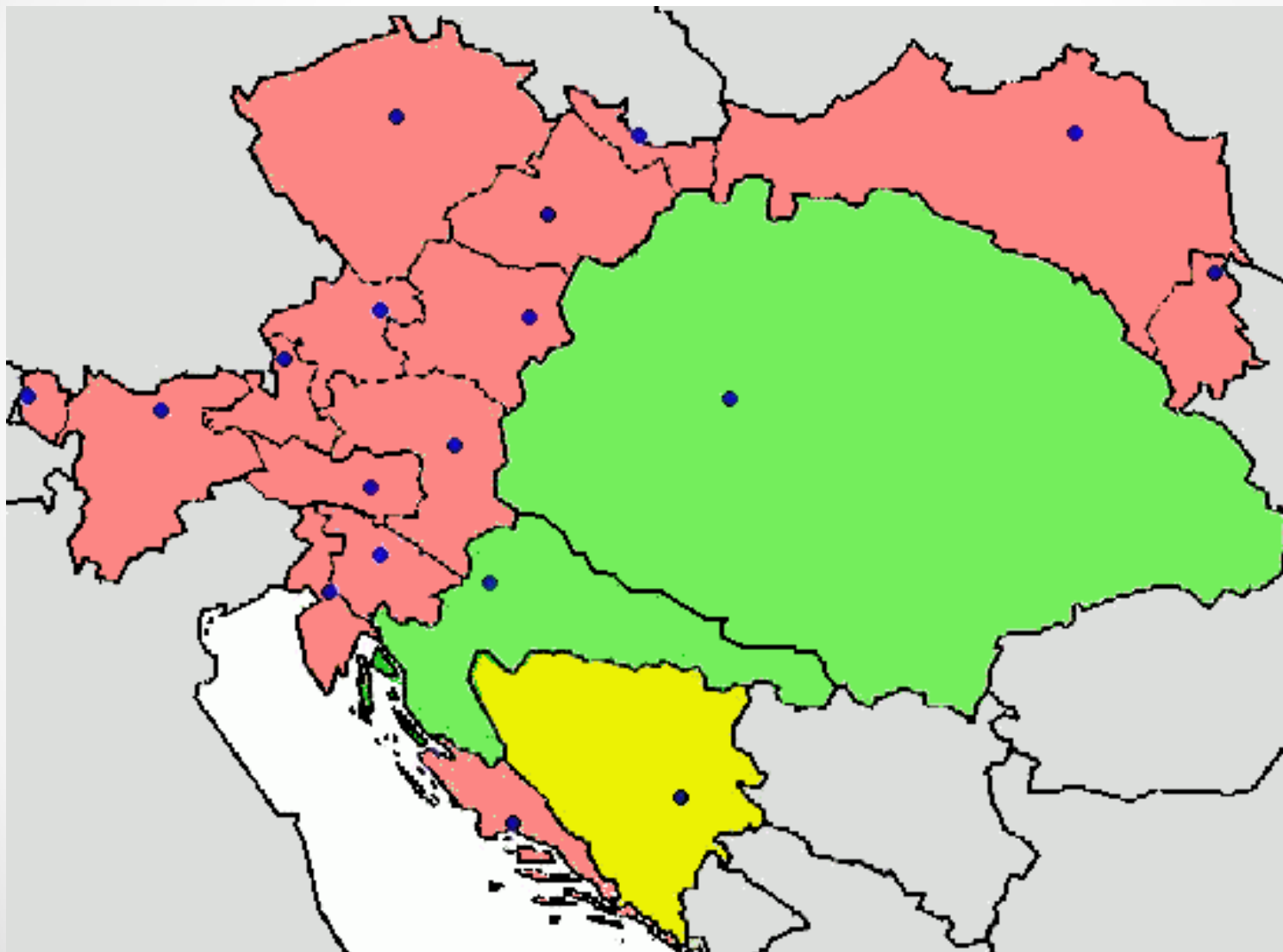
- 21. prosince 1867
- soubor ústavních zákonů
- 7 zákonů vymezujících zákonodárnou pravomoc Říšské rady

Obr. 6

Korunovace Františka Josefa I. a Alžběty uherským králem a královnou

Předlitavsko, Zalitavsko, Bosna

Obr. 7

Společné oběma celkům

- Osoba panovníka: císař František Josef I. Vládne „z boží milosti“ – není odpovědný parlamentu
- Ministerstvo financí
- Ministerstvo zahraničních věcí
- Ministerstvo války
- Celní unie, jednotná měna

Citace

- Obr. 1: ANDREIN. *Soubor:Austria Hungary ethnic.svg-wikipedia* [online]. [cit. 14.3.2013]. Dostupný na WWW:
http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Austria_Hungary_ethnic.svg
- Obr. 2: MIKLÓS BARABÁS. *Soubor:KaiserFranzjosef1853-1-.jpg-wikipedia* [online]. [cit. 14.3.2013]. Dostupný na WWW:
<http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:KaiserFranzjosef1853-1-.jpg>
- Obr. 3: HUGO GERHARD STRÖHL. *Soubor:Wappen Österreichische Länder 1915 (Mittel).png-wikipedia* [online]. [cit. 14.3.2013]. Dostupný na WWW:
http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Wappen_%C3%96sterreichische_L%C3%A4nder_1915_%28Mittel%29.png
- Obr. 4: HUGO GERHARD STRÖHL. *Soubor:Wappen Ungarische Länder 1867 (Mittel).png-wikipedia* [online]. [cit. 14.3.2013]. Dostupný na WWW:
http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Wappen_Ungarische_L%C3%A4nder_1867_%28Mittel%29.png
- Obr. 5: HUGO GERHARD STRÖHL. *Soubor:Wappen Kaisertum Österreich 1867 (Mittel).png-wikipedia* [online]. [cit. 14.3.2013]. Dostupný na WWW:
http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Wappen_Kaisertum_%C3%96sterreich_1867_%28Mittel%29.png

- Obr. 6: EDUARD VON ENGERTH; EDMUND TULL. *Soubor:Ferenc József koronázása Budán.jpg-wikipedie* [online]. [cit. 14.3.2013]. Dostupný na WWW: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Ferenc_J%C3%B3zsef_koron%C3%A1z%C3%A1sa_Bud%C3%A1n.jpg
- Obr. 7: EN:USER:KPALION. *Soubor:Cisleithanien Transleithanien.png-wikipedie* [online]. [cit. 14.3.2013]. Dostupný na WWW: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Cisleithanien_Transleithanien.png

Použitá literatura

- ŠTĚPÁNKOVÁ, Alena; ŠAŠINKA, Zdeněk. *Odmaturuj z dějepisu 2*. Praha: DIDAKTIS, 2006, ISBN 80-7358-069-1